

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОРГАН НА БЪЛГАРСКИЯ ПРАВОСЛАВЕН ЦЪРКВА
ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

*Негово Блаженство Николай VI, Папа и Патриарх
Александрийски и на цяла Африка и Негово Светейше-
ство Българския Патриарх Максим*

† НИКОЛАЙ VI
Папа и Патриарх Александрийски

Нека търсим онова, що служи за мир и взаимно назидание

Светейни митрополите на София и Патриарше на България г. Максиме, деловитолюбива в Христа брате и служежливо, заедно с честните Ти спътници,

Христос възкресе!

Като Ви поздравяваме с този победен поздрав, ние бихме желали да напомним предварителната си радост, която имаме в сърцето си, когато с удоволствие получиме честите Ви писма, чрез които ни запознахте с Вашето желание да посетите страната ни, където се намира катедрата на славния апостол и свателен Марко, този древнопрослав апостолски и патриаршески трон на Александрийската църква.

Но ето, Светейши брате и съслужители, тук има нещо повече от радост: общение днес и в княду, общение от Вас към нас!

„дойдохте при нас, като тръгнахте на поклонение във великия град Александрия, където просявах великото оти и учители на Църквата и по-конкретно знаменитият Атанасий Велики, който е „византско правило на православната вяра“ (Migne, Pg. т. 77, 572), чиято 1600-на годишнина от смъртта му ще празнуваме през ноември в богословския съборник и богословски слова: Кирил, „великото учрешение на Александрия и на цялата Църква“, и Ион Милостивий, прочути по святостта на живота и по милосърдието си, както и големо множество папи и патриарси.

Имаме като светостница в този празничен период на светата ни вяра, в която приемаме Христа от гроба като Жених и съпругуваме с правнолюбните спасителната Божия Пасха (5-та песен на канона). Но отгълтуваме Ви от Отечеството Ви и насочавате Ви към нашата страна, която Кирил Александрийски нарича „хранителка на света“, е придружено с друго едно съвпадение. То е току-що отпразнуваният празник на Кирила и Методия, Солунските равноапостоли и просветители, които обогатиха славянския род, „обращавайки го от дълбините божие към Бога живий“ (Ден. 14:15), от тъмнина в светлина и от властта на сатаната към Бога (Ден. 26:18).

И тъй, като прегръщаме с духовна радост Вас, Светейши Митрополите на София и Патриарше на България г. Максиме, както и Вашите честни спътници — св. брати на Вашата Църква, видяме „че нашето благоветие беше към вас не само със слово, но и със сила и с Дух Свети и с голъма увереност“ (1 Сол. 1:5).

Тази наша обща свателска вяра свидетелствуваме днес в богословното събрание с Вас и с Божия народ в уверение, че „всички сме едно в Христа Исуса нашия Господ“, съобщини на тайнството на Църквата в света, която е „тло Христово“ (Еф. 1:23), тя „да се открие на всички, в шо се състои разпоредбата на тайната, скривана от векове и Бога, Който създале всичко чрез Исуса Христа“ (Еф. 3:9). Служебни този тайнство, служим на Божие народ в местни граници, в която „Дух Свети ни постави епископи да пасем Църквата на Господа и Бога, която Той Си придобил със Своята кръв“ (Ден. 20:28), въздизави към от всекакви условности и намерения се над всяка предаммерност и расова дискриминация, изживявайки Преданието като непрекъснато и неовлатно служение, „заради мира в света, без да унищожаваме каноните на Опште и интересувайки се за единнослитието на всички Църкви, което стои на първо място в мислите ни“ (Migne, Pg. т. 77, 348—352), „свещеностейно възвръщайки Божие благоветие, та приносим на единичните, осветен от Духа Светаго, да бъде благопривет“ (Еф. 15:16).

Ако има нещо, което е необходимо в живота, това е истина. Не служим на тази истина, което е служение и на човека, който зове, и ние отговаряме на този покане с непоколебимия глас на Църквата и му поднасяме „едну на потребу“ в съвременния свят, „за това се и трудим и укоря търпим, защото се уповаваме на живия Бог“ (1 Тим. 4:10). Глас на любов и на справедливост, глас на вяра и на надежда!

Преди благословеното Ви изване при нас ние се сподо-

бахте с друго поканическо пътуване в дълг, „защото благоволихте и дължият ми сте“ (Рим. 15:27), а именно отидохте при Вселенския трон, който има „старшинство по чест и любов“ в нашата Едина, Свободна и Апостолска Истинна Църква и който се бори с твърдо чувство на дълг и на отговорност за православното църковно предание, с ревност към истината, любовта, мира и църковното единство, а като вършим заедно с него, всички ние „търсим онова, що служи за мир и взаимно назидание“ (Рим. 14:19).

Нашето внимание в последно време е привлечено от безредното и бунт против Божията вяра, който се извършва навсякъде — било между християнски народи, които са християни на думи, а не по начин на живот, било от ония, които „бяха позвали във правдата и се върнаха назад от предадената ти света заповед и се отресоха от Господа на слава“ (2 Петр. 2:21 и сл.).

Почитаме разнообразните и многоформените условия, в които всеки от нас бе повикан и бива живен „с кротост и боязнь да отговаряме всекому, който иска от нас сметка за нашата надежда“ (1 Петр. 3:15—17). Църквата Божия от самото начало се поддизва с „добри ползи“. „Воява като добър воин, имайки вяра и добра съвест“ (1 Тим. 1:18—19). Тя надживя империи. Надделя гонители. Победа борбите отавяре и страховете отвяи. Силните на земята преминава. Без постижение се дължи на силата на Христовия кръст, който се оказва както за нулея, тъй и за силии Божия сила и Божия превъзход (1 Кор. 1:24). Освобождат от всекакви политически връзки, Божията Църква — жива и свободна — се движат в света над обществени образи и форми, отдавайки „несаревото кesarю“, в Божество Бог“ (Марк. 12:17), имайки пред очите думите на Господа и на Неговия апостол: „Преди всички да се правят просяби, молитви, молби, благодарения за преденяко нещо, за царя и за всички, които са на власт, за да прекратим тих и мирен живот в пълно благоветие и чистота“ (1 Тим. 2:1—4), за да живуваме благи намерения в душите им за Църквата и за целия й народ (Василиев анафора).

Църквата познава само едно единствено пък, по който върви: това е пътят на страданията за народа си. Затова „ако ви корят за името Христово, блажени сте, защото духът на славата и духът Божий почна върху вас“ (1 Петр. 4:14—16). Поради това общението на вярата в Духа Светаго, шом като „взраската чрез ръцете на опште, които са били не само православни, но и свитни“, а в безредната между народите, започват да нас, които изповядваме Господа Исуса Христа, да разрешим проблемите и въпросите в междуправославните диалози в дух на равенство, любов и единнослитие, „отдавайки всекому каквото сме дължии: комуто данък — данък... комуто чест — чест. Не дължете никому нищо, освен взаимна любов“ (Рим. 13:7). И това не само по отношение на междуправославните проблеми, „поръчвайки на някои да не проповядват друго учение, нито да се занимават с басни и безкрайни родословия“ (1 Тим. 1:3—4), но и по отношение на всичко, което има века на бързината и на фантастичния човешки техниски напредък би смутило сърцето и ума на човека.

Така, „запътяйки за това, шо е добро пред всички човещи: ако е възможно, доколкото зависи от вас, бъдете в мир с всички човещи“ (Рим. 12:17—18) и издизайки глас от време на време за протест против силите на деня, които мислят, че управляват народите, а фактически властвуват над тях“, защото не са далек от истината словата на апостола: „Освдихте, убихте праведника; той ви се не противи“ (Иак. 5:1—6). Без страх ние жертвуваме себе си в полза на истинската правда, на мира между народите и за свободата им: „като свободни, не като употребяващи свободата за бую на злобата, а като раби Божии“ (1 Петр. 2:16).

Ваше Светейшество, деловитолюбиви в Христа брате, наше взаимно общение стана повод за ценни размисления. Личното запознанство и взаимната обич и вяра, единството и общението в Светия Дух и принащането от общата чаша в момента, когато ценностите се смесват, резултат и дисципли-

лнията се разклапват, истината се осирва и любовта на мнозина изстина, е много ценно. Кой е този помощник, чрез когото ще можем „устоя против дяволските козми?“ (Еф. 6:10 сл.). С надежда в „принасяната нам благодат при изваденото Исусу Христово, като послушна чеда, не постъпвайки според предните ваши похоти, когато бихте в неведение“ (1 Петр. 1:13-14).

Благодарим Ви, Ваше Светейшество, за това, че дождоше при нас, за честта и за избитка на любовта Ви към нас и

† МАКСИМ

Патриарх Български

Сияно огнище на християнската древност

Ваше Блаженство, Блаженейши Папа и Патриарх на Александрия и на цяла Африка, възлюбени в Господа Предстоители на древната Александрийска катедра,

Живеем в радостта на светия християнски празник и по древна традиция искаме да поздравя Вас и всички присъстващи със спасителния поздрав: Христос възкресе!

Аз и моите Високопреосвещени и уважавани съпътници изпитваме истинска радост в Господа, че по благата воля на Невесния Отец се намираме между вас край бреговете на красивата Нилска долина, която историческата новост рисува като благословена от Бога земя. Драго ми е, че Господ ме сподоби с толкова щастие братски да прегързя злочетимия Предстоител на светата Александрийска църква, когото отивава позовавам като достоен представител и ревнител на светото Православие. Радвам се, че си опознах с вездесобитните Високопреосвещени и Преосвещени иерарси на светата Ви Църква, та в прегръдката на любовта във Визърсиялна от мъртвите Живопадещ да навиеме единството на в Христа Исуса наша Спасител и да изълчим Неговия завет: „Всички да бъдат едно“ (Иоан. 17:21).

Прийтно ни е да видим Вашия клир и христоименните люде, които с ревност вършат Господните повели, за да благословим старанията им по пътя на Христовата светлана за спасение на душите.

Сърцата ни ликуват, защото носете ни стъпка на тая Господна земя, по която смело и проповедник на Христовото слово свети апостол Марко е бродил, за да сее благодатното семе на новото учение за любовта.

Християнската община в Александрия, създадена и утвърдена от апостолската проповед, била като житинилен източник сред пустинята. Жадни и алчни за правда духа с преключени глави и колена отивали бистрите му струи. Търсещи Господната истинна сърца немарвали утеха при проповедниците на Христа разпитвали в родните си места. От тази здравя крепост на вярата са достигнали живописни личи към Пентапол, Либия и Египтоса. Всичко това уеднакво любовта им към това сиялно огнище на християнската древност.

Светата Александрийска патриаршия може да се похвали с достойно минало, увеличено с изрядни подвиги да сияйни звезди на православния небооскоп, изначални мъченици, монашески подвизници, църковни учители и велики светители. Тяхната памет молитвено се тачи от цялата света Църква. И тази памет благочестив народ сирично се прекланя в молитвено чувства велепаметна богоугодница на светата Александрийска църква.

Начело на светата Александрийска патриаршия са стояли бесжестити църковни предстоители. Те и до днес се соят като непоказатни стълбове на светото Православие в борбата с възникналите ереси. Някои от тях са се издигнали до висотата да бъдат отци и учители на цялата света Църква, а техните богоудължовени писания разкрили основоположни истини на християнската догматика в се пазват като богато духовно наследство в старовинниците на богословската наука.

Едни от тях е именитият светител на Църквата Атанасий Александрийски, 1000-годишнина от блажената кончина на която тази година молитвено възпоменаваме. С търдастта на православната изповед, с дълбочината на богословската мисъл, с огненото слово в защита на правата вярта против еретическите лъжеучения свети Атанасий по достойство спечелил името „око на вселената“, както го нарича свети Григорий Назянски. Ласкаем се да отбележим и неговото участие в Сардинийския сбор в 343 г. А светата Църква го

към Църквата им. Моля, приемоте в замяна от нас и от паството изслата ни и молитвите ни към Господа за Църквата Ви и за цялата Ви, който се бори за правдата и за мира Божи.

„Благословен да бъде Бог и Отец на Господа нашето Исуса Христа, Който по големата Си милост, чрез възкресението на Исуса Христа от мъртвите, ни възроди за живая надежда“ (1 Петр. 1:3).

изявява като стълб на Православието, не пътя молитвено изформва неговото възстание пред Църквата Бога да ця дарава велика милост.

Известно е, че Александрийска църква създава първото богословско училище, което било наречено катехизическо. По стари предания началото му било поставено от евангелист Марко. През втория век това училище възраснало в голямо научно огнище за цялото християнско възраване.

Тук произлиза във висок духовен подвиг монашеският живот.

Векови са връзките между двете наши църкви сестри. При възстановяването на древната ни прославена Българска патриаршия в 1963 г. цялата света Църква се радваше на искрена подкрепа на светата Александрийска патриаршия. По много въпроси на асераваславия и всерхристиянски живот нашите Църкви са изказвали единимислен становища и по това начин са поддържали правото дело на светото Православие.

Нашите блаженопокини предшественици Христофор, Папа и Патриарх Александрийски и на цяла Африка, а Кирил, Патриарх Византиски, живеели в единството на дружбата и любовта в Христа Исуса при многото лични срещи и взаимни гостувания. Нашите клир и благочестива вярващ народ с утеха в Господа помни гостуването у нас на велемъдрите предстоители на светата Александрийска православна църква. Със задоволство трябва да отбележа, че Вашето лично гостуване с отбрани съпътници на светата Ви Църква през 1969 г. при тържественото отпразнуване на 1100-годишнина от блажената кончина на свети Кирил-Константин Философ остава като светло събитие в църковната ни летопис. Това Ваше внимание ни е особено драго и радва.

В днешно време дружбата между църквите и народите е повелително изобходима за уреждане на много въпроси на вярата и на международните отношения. Редна изни проблеми на всечовешкия живот излизващо очакват своето разрешение в правда и мир. Стремеем за доброчестина на народите взема важно място в пастирското служение. В това отношение нашите свети Църкви запитанат убедено аслото на мира, според богомърдния съвет на свети апостол Павел: „Залагайте да имате мир с всички и светост, без които никой няма да види Господа“ (Евр. 12:14).

При нашето посещение на светата Александрийска патриаршия изживяваме истинска възхита от всичко видено и чуто за духовното величие на тази света Църква и за нейните приноси във всерхристиянската сътвориница на чистото православно знание и на всеобщия културен водом. Тези изживявания без възможност да се опишат в нашата живот с последния изслата към Господа Бога да цяля и укрепва все повече тези вековни маяк на светото Православие, та и заналред да върши плодотворно си дело за слава на Бога и за душевностелния възход на благочестивото му паство.

На Негово Блаженство, Блаженейши в велемъдрит Предстоител на светата Александрийска патриаршия, моя възлюбелен събрат в Господа г. г. Николай, издигнамо велико богатство милости на Визърсиялна Живопадещ, та все тъй бодро да стои на кърмилото на светата Александрийска църква като верен страж на истините на светото Православие.

На Високопреосвещените и Преосвещени иерарси, верни спосещеници на Ваше Блаженство във Вашето трудо и високо отговорно служение, желая всичко добро от Господа, та все тъй ревностно да Му служат за Негова прослава и за духовния напредък на поверените ни паства.

Божие благословение да бъде върху Вашия клир и христолюбивите Ви люде за лично щастие и за успех във вседневните им добри дела.

На цял народ на дружеската Арабска Република Египет молитвено възход и мир.

Поклонническо пътешествие на Негово Светейштво Българския Патриарх Максим в Кайро и Александрия

Прекарахме следни незабравими дни като гости на Негово Светейштво Вселенския Патриарх Максим в г. Димитрий. Създадохме гостоприемни и благи отношения с именом като драгоценен дар. Споменът за тях ще порада същите приятни моменти, които обаятелно ни радваха в онези дни.

Летим с турбореактивния самолет на компанията КЛМ. След жегата и горещина, в колите и на летнището последва хладина и приятна обстановка. Мирно море синее. Огледалото дъската ни повърхност се покрива от дежизагелна омаг. Сред водната шир смятните Принощи острови, вдигнали мело към небето, като че ли моят за избавление от обиряжето на морската бедня. Но картината бързо се мени. Не са наизмаган и десетина минути, а вече летим над снежните върхове, които гордо се навишават над полета в долини. Сега рязко се мъркат по тази обширна и могъща земя град.

След това сприваха и стражните хребети и острови зърбери планината стръмно се спуска към краткия обик на средиземноморски бисейн. После морската гледка се загуби. Ето що се не вижда, освен небесна синява. Чудно привечерно видение сред висините. Стъпва се. Стъпването бързо се скрива зад хоризонта. Балата облачна полена постепенно променя цвета си. Първо аргентина и покри, стана моравя, тъмно синя и лъскава, после всичко потъмня. Настава нощта доба.

Към 19.15 часа летяхме над град Кайро, което знаци град на победата. Готви се за среща с новите домачини, които твърде любезно ни поканиха да посетим светата Александрийска църква.

Към 19.30 ч. бяхме за Кайрското летнище. Посрещаха ни пратчиците на Негово Блаженство Папа и Патриарх Николай VI. Високопроресцените митрополити Плуеиския Варнава, Иринопольски Николай и Ермупольски Павел, Преосвящените епископи Илюполюски Дионисий, Валаакоския Петър и Евлевинския Тимотея, представители на Българското посолство Стоянов, Кирик Цолев и други, журналистически в Александрия прогоней Петър Раина, журналисти г. Влазнос Сарандинос, църковен деец и др.

Докато се уредят някои интичките формалности отседнахме в официалния салон на летнището. Минаха любезностите, опознаването, взаимните поздравления. Добре работ на журналистите. Директорът на в. „Фос“ (Светлина) пожела да се освесоди за дълга на гостуването. Негово Светейштво Патриарх Максим каза следните думи: „Древна традиция е предстоителите на православните църкви да си правят взаимни посещения. По този повод и аз след педнадесет ми избирани за Предстоител на Българската църква предрих това поклонническо пътешествие, да да посетя предстоителите на древните източни патриархати, да се поклонят на светиците на техните църкви, да се усилят в любовта помежду си и да разменят мисли по църковни въпроси. Осъществих посещения при Негово Светейштво Константинопольски Вселенски Патриарх Димитрий и сега се радвам, че ще имам възможността да се срещна с другия мит в Христа събрят Негово Блаженство Александрийски Патриарх Николай. Това е дълга на моят посещеник“.

Помеж по-късно пиша тези редове, ще добавя, че на следната сутрин бяхме напознални от изписаното във в. „Фос“. Прочинахме беше отбелязано в моя стенографски бележник. Споменът си думите на покойния Вселенски патриарх Атинагор: „Журналисти, жодя ви, по-далече от мен. Опасни хора. Обикновено едно приказвам, а на следния ден чета друго“.

Тъй се случи и в нас.

Настаних бяхме в представителния хотел „Шенгра“, разположен край брега на река Нил. Тя живописно и романтично крас Кайро. Ощедем мостовите над нея висят като феерични гирлянди. Нил е долин от най-дългата река на земното кълбо — 6397 км, а водата ѝ повърхност е 2 867 500 км. мля. Неизчерпаемо национално богатство и източник за почитане махновец.

9 май, среда. Осмъгнахме в столицата на АРЕ. Европейската част на Кайро е красива, с хубави улици, високи многоетажни сгради, над площадите са направени надлезни джамие. Идеше на пътниците и на огромното автомобилно движение. Преди 11 години, когато за пръв път видях този огромен град, попитох от колко извънредно спривах при всеки кръстопът, каквешното беше ужасно. Помня как е мълча се измъгнахме от върволицата жодя, да да стигнем о време за определяне среща.

По спивания небесен купол не се вижда никакво облаче. Африканското топло слънце се усеща още от сутринта. В ставите на хотела има охладителни съоръжения и е приятно; жегата е победена. Но според нашата програма трябваме да висуем хотела. Към 9.30 ч. колите завиха по тясна пазарска улица. Неуслужлив туризъм се пренаряха да улеснят пре-

минаването между сприва автомобилни и конски жодя до катедралния храм „Св. Николай“. Църковните комбони тържествено посрещаха високия гост и придружаващите го спътници. В притвора на храма бе поставена малята и прие на Христос въздърже Негово Светейштво влезе в храма, благословно присъстващите, поклоних се на светия престол и застана на архирейския трон. Отсуджиде бе моголебен с многогостивне за Негово Блаженство Папа и Патриарх Николай VI и за Негово Светейштво Патриарх Максим. Радвам се и съм щастлив, каза Негово Светейштво, че в летния празник на светицел Николай имам възможност да извървя моголебно неше в този прекрасен храм, посветен на неговото име. Нека по молитвите на светицел Николай Господ Бог да излезе върху всички нас великите Си милости. Христос въздърже!

В този храм е служил свети Несторий Египетски. Преди две години Негово Светейштво като Наместник-Предстоител на Са. Синод гостува на светата Египетска църква. Определено бе гостите да бъдат заведени на остроя Егина и да се поклонят на светицел мша на свети Несторий.

Храмът „Св. Николай“ в Кайро е голем и прекрасен. Построен е към XVI век. Има чист стая, защото моголе неща са били добавяни през вековете, но е една от най-хубавите църкви в Африка.

Отседнахме в приемната при църквата. Дойдох всички официални лица. Стана дума за времето, където е пребивавало светото семейство в Египет. Сочат се две места. И за едното и за другото има сериозни основания, защото и двете по онова време са били населени. Копите сочат Хелиополис, а православните минари „Св. Георги“, който се нарича Нова Вавилон.

Негово Светейштво Патриарх Максим рязкава хубав спомен за посещенията на Христофор. Било през 1953 г. в Олеса — летната резиденция на Негово Светейштво Московския Патриарх. На обода патриарх Христофор вдигнал надяваница за новия Български Патриарх Кирил. Той обличаше Българската църква и върпери лъщото здраве по-късно гостува в България. Домачините го разказаха как възторжено говорил през 1965 г. за вдигнатата на българската скъзма.

След краткия преем при църквата, отправихме се за президентството. Бяхме приети много любезно. Към Негово Светейштво бе озаваа дължимата почит. В приемната Негово Светейштво Патриарх Максим и Високопроресцените архирей Старозагорски Паризий и Владислав Филарет се разписаха в книгата за почетни гости на страната.

Мавзолеят на покойния президент на републиката Гамал Абдел Насир представлява модерна джамия. Назира се влясно на главния път от летнището за Кайро. В притвора е погребено талото. На гроба е поставен големият балязот саркофаг. Изнам джамията сред нито е изградена красива арка. Негово Светейштво Патриарх Максим заведло е цялата делегация положил венци пред арката и в еднотипно мълчание отдале почит на големия син на Египет. После влязохме при гроба. Отново се поклонихме пред делото на изтъкнатия държавен ръководител. Тъй преминаха световната слава. Остават делата като пример в вдъхновение за поколенията. И туз Негово Светейштво се разписа в памятната книга.

Старата част на Кайро е много интересна. На асвотната и цитаделата. Смята се за голем пропуск, посетителът на Кайро да не вляд. Височината е изградена с крепостни стени, които обграждат 420 дек. земя. Саладин (Ел Мелик), султаница на Египет и на Сирия, мюсюлманският герой в третия кръстоносен поход (1187—1198), е застрел целия този район. Джамията сред нито е построена от Мехмед Али (1769—1849). Джамията е прозвонил, египетски вице крал. Фанатизираните войници от турско-египетската армия, наречени мамелюци, били един един военни феодали. Загва се освободи от тях, Мехмед Али ги поканил на вечеря, отворил ги в джора на джамията и ги измъчал. Тъй безславно завършила мамелюкската империя.

Джамията, построена от Мехмед Али, по вършен вид е копие на Света София в Цариград. Пред входа ѝ има голем джор, а сред него — красива чешма, декорирана с каменна резба. По крамента на арабски са написани откъси от Корана. Во дата за чешмите идва по каменен аведукт. Има и кладенец, дълбок 52 метра. На оградата е поставен часовник, подарен от френския крал; в замяна Мехмед Али му подарил един обелиск, който е на площада Кошкура в Париж.

Джамията има само две минарета, високи по 74 м. Визна се по пинтири, между другото и за да се пазят кръстовете килим, послани по пода. В дясно от входа е гробът на Мехмед Али. Той е в отдален стая. Саркофагът, на три етажа, е направен от италиански майстори. Най-отгоре е чалмата юна.

Самата джамия представлява едно широко и високо кубе, около което по-ниско се заграждат четирите полукула. Отвътре облицовка, стъклопоси, амал — всичко е дело на изкусни майстори. Колоните са облицовани с алабастр, полупрозрачен камък. Екскурзоводите араби, след като завършат девицата си, не пропускат да вземат нещо или да си провикнат, за да покажат изключителното ехо, което с еднаква яснота се чува дори в злите.

Джамия се по ушите на стария Кайро. А слышето, както казва Ботев, ще си пече. Едва поносима жета. Тук е царството на Ориента. Минахме край първата джамия, построена в арабския сит. По камъните на стени и има кръстове, защото са знаци от християнски църкви. Налъзнаме в Новия Вазилоп. Пазарът и занаятчийският квартал се обгласят от

чувствам в дълбините на душата си, като гледам почтеня и библейски образ на Ваше честно Светейшество.

Славослова Спасителя Христа и Му благодаря, че сподоби мене, смирения и недоволна Негов раб, да присъмя и да се поклоня на Ваше богоспасаемо Светейшество, за да Ви разкажа и да Ви запозная с неговата история на тази свещена обител, която, подобно на светла звезда, сияе в преславния небосклон на светата, Съборна, Апостолска и Православна папа Църква.

Началната история на тази обител, която за първи път посещаваше Ваше Блаженство, е в дълбока мрачина, поне що се отнася до първите пет века от основаването на християнството и признанието му за държавна религия. Писателът Елпийот Александрийски от IX в., в своята хронография говори за из-

На гроба в българско посолство в Кайро

страшна глътка. Хияя не е на почет. Зеленината при манастира „Св. Георги“ и гробищата край него в като оазис, сред пустинята. Водрищата под селските дървета е най-приятното нещо.

Камбаните забия тържествено. Начиваме се по стълбите, които осветляват блещат на слънчевия пещ. Разглеждаме храма от най-високия кат на кулата. Под нея се намира храмът „Св. Георги“, изграден върху римска крепост. До него пък е затворът, в който била затваряни светиите. Разбира се, пелият този храмов комплекс е изграден след като в 1904 г. е изгоряла дървената църква. На 1 ноември 1909 г. е станало обновяването на новия храм при патриаршеското управление на патриарх Фотий.

Около основната кула ротонда на четирите етажа има параклиси, музеи на икони, патриаршеската гробищна и други. Патриарсите се погребват в голем гроб със саркофаг. После костите им се изваждат и поставят в малки камени кочевчета с надпис. Изляхме вечния памет за патриарх Христофор и за всички преобитни Александрийски предтеатели.

Най-долният етаж е във влага. Преди да се направи Асуанският хъзов, водата от река Нил се е изкачвала много високо. В древност обаче долната част не е била във вода, защото е имало никаква преградна стена.

Влажкве в братския корпус. Много интересна и красива постройка. Първо се изкачихме на покривната тераса, за да огледаме отнсно околността. Погледът стига до пирамидите, които са на десетина километра от там.

В едни от салоните на манастира бе сложил официалния обяд. Поканени биха гърците шарже Дифер Панаготиос Скалерис, председател на гръцкото общество в Кайро Константиноу Лазаракис, председател на православните араболози Антон Дросос, вицепредседател на гръцкото общество в Кайро Власос Сарандиос, журналисти, духовници.

Високореподобният игумен произнесе следния гост: Благоловен гряди во имя Господие! Ваше Светейшество, божествени и богоспасаемо Владико,

Възнесето ми поради посещение на Ваше богохранимо Светейшество в тази древновисока и историческа обител „Св. вий. Геогги Победоносен“ е толкова, че не е лесно мислите и възможности ми да намерят словесно изложение, нито пък да разкрия трепетните чувства, шо ме обхващат, защото неизречима е радостта и неописуем е възторгът, които

дигането на храм, посветен на Великом. Георги Победоносен, в крепостта „Лампидок“, в лето Господие 984. Хронографът Иби Нгузмак от 13 в. също говори че е съществувал храм, посветен на св. Великом. Георги в областта на Римската крепост. Най-после арабският историограф Макринус от 15 в. пише ясно за обителта на Девиците, която се намира в крепостта „Лампидок“ и в храма „Св. Георги“. От края на 15 век наместно срещаме отдели съобщения за съществуването на обителта, която служила като убежище на монашествуещи девичици, като болница, като старината, приближили за бедни и за гробове.

От времето на патриарх Теофил I (1805—1825) наметне историята на тази св. обител е позната във всичките и подробности. Споменава се за:

1. Името на игумена — Макарий, който претърпя много злини.
 2. Призвана на блаженнопочиналия патриарх Софроний (1870—1899) от Всееруейския император Александър II да подпомогне материално манастира, за да може той да продължи богоугодното си дело и подпомогане на боляи, бедни, старци и умопомрачени православни християни на Каирската църковна община.
 3. Игуменството на архим. Митрофан през 1888 г.
 4. За изгарянето до основи на манастира в Господното лето 1904 г. месец август и обръщането му в рувалини.
 5. Изграждането на нов храм от блаженнопочиналия патриарх Фотий (1900—1925) чрез помощи, отпуснати от благочестивите християни.
 6. Патриарх Христофор II и игумена Атангел Зарифа Грузинеца, през време на който св. обител била изцяло обновена. Вместо старото и изгнило здание, в което се помещавала св. обител, пред погледа на всички на се издига величествена и възвештава игуменарница, която, украсена с мебели с материалната помощ на Патриаршията и на верните чедя на Църквата и по-специално на големия благодетел на манастира Константин Муратиде, украсените на Православната патриаршия на Египет и на цяла Африка.
- Като свършвам, Блаженнейшия Владико, искам да спомена, че цялата тази чест на манастира „Св. Георги“, която в днешния си е „Соломоново дело“, е неиздмнат паметник на новозавитското културно, продължава историческата, културната, християнската и монашеска своя дейност, а изключителната му възможност, която осъществява завинаги божест-

веното величие на Православната вяра, говори за съвременното му просветителско под егидата на всечасния наш Патриарх и Святии на Восенната г. г. Николай VI, чито година да са много, славни и всеблагии.

Добре дошла, Ваше Светейшество!

На тоста отговорно Негово Светейшество Патриарх Максим:

Ваше Високопреподобие, Други съвременници,
Христос възкресе!

С ангелския привет към жените миротворици ви поздравявам, тъй като поради благодатната сила на преславното Христово тържество и победата Му над злоте още ликуват нашите души в сърца; вие живеете под светлото сияние на великото Христово възкресение.

Аз и Високопреосвещените мои други събратя и Господа и останалите мои спътници сме особено радостни, защото до Боже благодарение ни се отдаде възможност да гостуваме на светата Александрийска патриаршия и да бъдем в този древен манастир, който като светло на връх планина пресла благодатна и спасителна Христова светлина. Това огнище на християнска просвета и възвишен молитвен източник позива нашия реална история, която е изпитана от чисти и светли дела и името и за прославна на нашия Всемоштен Небесен Отец, от Когото иде всеки съвременен дар. Аз и моите спътници сме посетили живота си на монашеската килия и затова с особено чувство на молитвено смирение пристъпваме вraga на този чертог на чистото поклонение в дух и истина на нашия Спасител и Господ Иисус Христос.

Отваря време за велика градеж на светата Божия Църква като крепост на любовта са се строили стълбове и стражници на вярата и светостта. Към тях са приоблагани обичаите Господа, за да разкрият сърцата си и в горещата молитва, да се почувстват по-силните във вярата, да изпитват търпение си и в благодареността на светлината за се приобрат уможа си. Такаво огнен пътеводител стълб за христотворите представява тази безкрайна крепост тук сред равнината. Затова мене към вас насочава стълбите си, за да преземем благодареността на тази крепост на любовта.

Не намиращи се в този прекрасен манастир, с утеха си спомням големия облак угодищи Божи, измерил приближение за молитва и съзерпание по пусони и планински пещери. Александрийската света църква, като крепост на аностоската вяра, се украсява от имената на велики подвижници: От Египет Бог повел Сиона Си и Египет става дълга за християнското монашество. Избодил в пустинята, Павел Тивеевски е първият християнски итихалин. Силата на вярата и молитвените будни във процвет Антоан Велики, за да се почита като родоначалник на манастирския живот. Великото са имената на неговите ученици Изидор, основател на палеостинското монашество, и Макарий Египетски, създател на иносечко общество в Святската пустиня. Естествено, не могя да отмина пустинотелец Палахий и неговия ученик Теодор, устроители на кипровното монашество.

Ние всещедно обичаме Негово Блаженство Александрийския Патриарх г. г. Николай и неговите събратиици. Високопреосвещените и Преосвещените иерарси на светата Александрийска патриаршия, защото тяхното дело и светелският подвиг са брънка от големата верига на Господно служение на нашите и наши предци и учители, отдава дела си живот за прославна на Божието име. Да светата Александрийска патриаршия може да се похвали със съвременни дела и бележити имена от неиното славно историческо знаменло, но и в настоящия си момент и неоскупяемите спасителни подвиги, Господ ни е поинвал да бъдем Негови свидетели тук на земата и да „любим един друго“ (Иван 15:17). В името на тази любов дождовете при вас, защото братските отношения между Предтеостите на двете възраст укрепват верните и истините на вярата и заслават любовта помежду ви.

Такав титан на духа е свети Иован Рилски, велик пустинотелец и чудотворец. Дивните му светийски водили се съхраняват в молитвената памет на верния народ, а народолюбивите му дела блещат на българския небосклон. В негова чест възвращащият народ е въздигнал всечестивата отпачисненска крепост в дилгите на великото планина. Като манастир „Св. Георги“, в който имаме духовна радост да се поклоним, така и Рилската света обща сгръща душните и сърцата на мюжествата поклонници и топлината на чистото боголюбование.

Носим ви старания привет на монасите и манахичните от еваните духовни оазиси — светата манастир, изведено от които имаме забележително историческо минало за слава на Бога и за полза на благоверния ни народ. Носим Ви любовта на нашите община в Господа свещеници и пасом, които живеят под покровна на Всевишния (Пс. 40:1) и с примерно старание изпълняват волята Му.

При това кратко гостуване във вашата хубава страна като гости на Негово Блаженство и на светата ви Църква ще имаме доволството да се поклоним на силни за християните

светилници и да отдадем почит на едно славно минало на светата ви Църква. Чувства на обич, създани в скръпнистите на нашите сърца, ще отпеем у вас и всякога в молитва ще си спомняме за вас. Нека Господ Бог никога не скрива лицето си от вас, а да ви дарува с богатие си милости за здраве, радост в Господа, дългоденствие и още по-изобилности стълби в служението ви.

На светата Александрийска патриаршия желая да продължава да бъде светля стълб на светото Православие, както нейните бележити отци и учители, църковни я строиха върху неизблемия кръстогълен камък, който е Христос Господ.

Високопреосвещените и Преосвещените иерарси в богочестива клиркия Бог да укрепя в сила, за да вършат със светлата ревност Божие дело за духовното благо на поверните им паства.

На египетския народ молиствувам да напредва във естратен възход, и правда и в мир.

Върху всички вас да бъде Божието благословение!

След обед се любуваме на пирамидите и сфинкса при Гиза, които са на десетина километра от Каиро. Около тях явяват има капиляри, които с особена насоченост прикляват посетителите да навикват съзнателно на пустинята. Преоблечени и безудни дрехи, възседнали камъли, мюжички турети второякошо шествуват към пирамидите и свързани с убеждението, че са приживели радостите и несгодите на пустинята. А Хеопсовата пирамида надменно стои над тях и визуално им напомня за блязо петклинчатата си история. Паруваето на Хеопса от четвъртата династия се отнася към 2700 г. пр. Хр. После пък минават ярки горещи сонеси. И той безмълвно в строг пази храма на фараон Хефрен, който стои под полете му.

Възхиченото от пирамидите и сфинкса преминава в ужас, ако човек във възпала на безприщните роби в техния последен стон на живота, преминал без радост и мизика на съдбата. Цели двайсет години е продължавал строежа на пирамидите във дела на жаркото африканско слънце. Хилдан хора и животни са влажели традиционни каменни блокове, които, плътно прилепени един към друг, не се нуждаели от спойбавни материали. Достигната е рекордната мюжичка 147 м (сега поради срутване на върха и е 138 м), която е надмината едва в края на 19 век. Афилопата кула е висека 300 м (1889 г.). Основата на исамя страна е дълга 233 м.

Прибрахме се, обогатени от толкова многообразни впечатления — фараонско изкуство, мюжичката архитектура и съвременна строителна техника, които като, също изведено във си съкровищата.

10 май, четвъртък. Тържествен празник за Българията и Александрийската патриаршия. Радостен ден за нас и за домакините. В 10.30 ч. официално посрещане според обичая в катедралния храм „Св. Николай“. Празничеството бе почетено от изтъкнати представители на гръцката обществост. В храма бяха гръцкият шарже д'афер Скадерис Панайотис, председателите на църковните общини и богослови. Отсъжжен бе благодарствен мюлебен. Възгласиме многоголестие за Негово Блаженство Пала и Патриарх Николай VI и за Негово Светейшество Максим, Патриарх Вългарски. Прочоносения бяха реца. Поздравихме се взаимно с поклонение за по-нататъжни успеси на двете църкви в полето на доброто и мира между всички народи. В приемния салон при катедралата се състои прием. Телеграфически поздравихме Негово Блаженство по случай тази светла и благословена годишнина. Пет години патриаршество на светата Александрийска патриаршия е предло време за размисъл и за уверено бо-дърстване по пътя на възрастта и на спасителната истина.

Ешпиртуал на Блаженейшия Александрийски Патриарх и Каиро Илполюсант епископ Дионисий приветствува Негово Светейшество Патриарх Максим:

Ваше Светейшество, Светеишия Патриарше на България г. г. Максиме,

Чувствавам особена радост и лукаване с том миг и ден и желая да поздравяи Вас и Вашите честни спътници в този свещен катедрален храм „Св. Николай“ и да Ви благодаря, защото благодарение да предтеостите представяете мюлебен по случай годишнината от избора на г. г. Николай, Пала и Патриарх на Александрия и на цяла Африка на трона на свети авгостол и свангелст Марко.

Това доказва Вашата братска любов към честната личност на Негово Блаженство Александрийския Патриарх и още единството в любовта на двете Църкви.

Нека вечният и велик Архидер Господ наш Иисус Христос да услава и укрепва двете Блаженства за слава Божи и за полза на светата Църква.

Негово Светейшество Патриарх Максим прочоносие следното слово:

Ваши Високоросенствата и Преосвещенство, драги отци, възлюбени в Господа братя и сестри,
Сей ден, етоже сотвори Господь, возрадуемъ и возвеселимся в оны!

Истинската радост е Божие благословение да човешките, Небната родина е небето. Чистото сърца, които са в състояние да видят Бога, са олтари на радостта. Плодовете ѝ пък — чистите мисли и добри намерения са като благовоние тамка пред престола на Веселиния. Няма по-сладък и възвдъх похвала за забавеното от животна до смъртта и златото човечество от: тоя на възкръснали Господ. Радвайте се!

На днешния благословен от Бога ден — 10 май — по шестдесет годишно съвпадение Господ промовисал ни е събрал за празника на нашата възвдъхна радост — пет години от инициацията на Негово Блаженство, Блаженеши Николай VI, Папа и Патриарх Александрийски и на цяла Африка, изречени

В подмоланието на Херсонската патриархия

Първорерарх и възлюбен строител на Божията Църква, и 20 години от възстановяването на древнопатриаршеско достойнство на Българската православна църква.

Радостта ни е голяма, защото е взаимна. „Радвайте се с тези, които се радват“ (Рим. 12:15) — светия свети апостол Павел. Туй още по-силно намира отклик думите на светия Апостол: „Братя, вие сте тело Христово, а по отделиво членове. Загоя слава ни се един член, с него да се радват всички членове“ (1 Кор. 12:27, 26). В този дълбок смисъл за единството на Божията Църква ние, нейните членове, в малкото ни прославя благодарим на Всеведялата Бога за великото Му благословение към нас по случай чествуванията тържествени дни и живота на нашите свети православни църкви. Нашата взаимна любов, която всякога се е проявявала живо и действено между Предстоятелите на двете църкви и вършачите ѝ, отвори сърцата ни, за да влезем в радостта на свестата Александрийска патриархия и да почувствуваме нашата радост заради вашето тържество. В исторически акт на възстановяването на патриаршеско достойнство на Българската църква, която е явря патрешала от време на Българската Православна, древнопатриархия апостолски патриаршески престол съществено съществува в радостта ни. Ние пази в сърцата си чувства на благодарност, признателност и неизменен любов, които „се ражда на истината“ (1 Кор. 13:6). Проще, несестия отци и братя, в тоя ден на прославя и благодарност нека се помозам към Подателя на всички блага: „Между първите помена, Господи, Блаженеши Николай, Папа и Патриарх Александрийски и на цяла Африка, и го полади на Твоите свети църкви, в мир, неприяни, почтени, здрав, дълбоководни и правдоверно преподаващи словото на

Твоята истина! И още: „Ти, Който си възкресението и животът, упокой в соленията на праведните първороборци на възвдъхновяването древна старославна Българска патриархия Твоя блаженнопочинал раб Киряла Патриарх и го седел в местото на праведните, където няма болка, ни печал, но безкраен живот!“

Честит празник! На многога лета!

Християн археологически музей е рядка забележителност. Времето ни бе извървяло кратко. В България преминахме през много злато. Писането е биологично искусство. Заулей фигурата на писаря е изключителна. Много интересна е статуята от дърво на войка на солето. Очите пък на Херсонския воевода, гледат като живи. Заслужава изпитание фигурата на боляка от детска парализа, или пък главния наизит на фараонските стаза. Делата в древно Египет са изобразявани винаги и прет и устата, тъй като това е иероглифът съвора. На тая скульптура е написано: „Пазете тишина! Татко мисли.“ Има се предвид улей човек. Разгледахме наборо залата на съседите, на армията и т. а.

Рабрира се, най-същошното нещо в музея е гробницата на Тутанхамон. Отарата е в 1924 г. от Картер с помощта на английския лорд Карнаон. Маската му тежа 27 кг чисто злато, да не говорим за многото златни кощачи, които плават един в друг. Женен в 10 години за 10 години момиче, на 18 години ба отровен от главния жрец, който може да оживя за жена му.

В музея се съхраняват извървяно много музика. Показали са си музифицирани животни, например куче, риба, крокодил, овен и други. За музея много може да се говори и да се пише, но само колкото като се види, може да се въздъхне истински естетически захлас.

В 13 ч. направихме протомолото посещение на Българското посолство в Каиро. Посрещат ни бяхме от голем брой служители и посолството направи и извървяващ дължността Спирков, от Каряк Цоня, който извервяно ни помогнаше през време на това гостуване. Благодарност към всички и особено пену. Презмет премина при извървяно приятна родна обстановка.

Обиди в хотел „Шенрад“ тога ден бе празнично учение с похваления по самай исторически ден Негово Високоросенчество митрополит Панкратий похвала Негово Светейшество Българския Патриарх Максим на самай бележитата годишнина.

Ваше Светейшество, каза той, в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ утре Св. Синод на Българската православна църква ще се събере, да да отбележи молитвеното 20 години от възстановяването на исторически Българска патриархия, но и да отпразни молитва и да потърси Божията помощ и благословение за по-нататъчни успехи на Ваше Светейшество, на синодалните архиепископи и на всички клирици и верници от родната света Църква, за успех на Божиято дело в нашата земя.

Намираме се вдалече от родните предели на братя на жидотворни Нав. Познахих сие на нашата родна света Църква по истините патриархии, за да донесем любовта и братските чувства на Светейшите Предстоятели на тоя света църкви. Нам, членовете на Св. Синод и останалите членове на нашата делегация, с особено приятно на тоя ден, когато отбелязваме 20 години от възстановяването на Българската патриархия, да Ви подкрепим сърдечно, братски и да Ви пожелаем молитвено Божиято благословение да ронва власти върху Вас. Бог със Святия своята десница да Ви ръководи и да Ви подкрепя в великия кръст на високото предстоятелско служение.

В свестия храм „Св. Николай“ Вие запознахте Вашето приветствено слово с думите „радийте се“. Ние Ви пожелаем също радост. Въз на радостта да Ви вървеля в пътничата на Свободно благословение, пътничата на Свобода и любов в да Ви радост с много радост и служението Ви.

От сърце Ви желая многога и многога лета!

Благодаря много за сърдечните приветствени думи, отпърна Негово Светейшество Патриарх Максим, по самай благословение 20-годишния юбилей на възвдъхновяването старославна Българска патриархия. И да мисли Господи Бога да укрепи истини ни, та с общи усилия да вършим Неговото свето дело, като украсяваме Българската църква, свестото Православие и Неговото име и слава с носените негови дела. Амин.

Привечер посетихме църквата на арабоязнените православни християни. В Каиро те ся около пет хиляди души. В дора на храма ни посрещна Високоросенчество митрополит Павел с няколко духовници, председател на Църковното настоятелство Антоан Раузи и други. Камбаните бяха. Похвалвахме се в храма. Отседнахме в салона за беседи. Дойдох и християните. Председателят на Църковното настоя-

таество приествува Негово Светейштво и цялата църковна делегация.

Високия Патриарх на България, господя Високопреосвещени митрополити, каза той, имам високия чест от името на говорещите арабски език православни християни, за приествуването Ваше Светейштво с добри дъщери и Вашата висока слава, която Ви съпровожда во време на пътуването. Ние сме извънредно покланяни, че благоволихте да посетите тази църква, която е Божи дом за всички православни араби. Като се гордеем с Вашето посещение, в същото време благодарим на всички Божии и Го молим да Ви даде Своего благоволение, то много години да ръководите Българската православна църква. Нека Бог благослови със Своего благоволение Вас и Вашето духовно стадо. Виежме желязи Вие и Вашите благородни спътници да запомнят това посещение, защото за нас то става в забележително историческо време, когато ще се срещнете с Негово Блаженство Николай, Папа и Патриарх Александрийски.

Ваше Светейштво, пожелаваме Ви приятно пребивание в нашата страна и в здраве завръщане във Вашата страна, ако е пожелал Бог. (Ръкоплескание)

След ръкоплесканието очите на всички бяха насочени към Негово Светейштво в очакване да чуят отнеговото му слово и най-вече благоволение му като утеша за израишките им сърца. И наистина, той утеша жаждата им и изпълни сърцата им с още повече сърдечни външности и уважение към високата му личност.

Благодаря сърдечно за толовото пришествие в добри пожелания, каза той, отпразнен съм мен и към моите събратници, в също така по отношение на Българската православна църква и нейните верници. В храма яхляхме „Христос възкресе“. Приятно ми е, че през време на гостуването ми на Негово Блаженство Николай, Папа и Патриарх на Александрия и на цяла Африка, имам случаи да посетя и този храм и да споделя изживяванията през тия светли дни. Пасхална радост с неговото ръководство и богомолците в този дом, който Господ сътвори да се възрадваме и развеселим. Тъй по-църквата цели 40 дни от Възкресение Христово до Възнесение Господне и в този богославен привик проклина своята възлюбена чела към дълголетие, мир и радост, мирна и блага, с които Бог ни е дарил чрез възкресението. Но и след възкресението Си Исус, като се яви на жените мироносици, каза им: радвайте се. С радост бихме изпълнили сърцата и на апостолите, когато узнали за възкресението. С пасхална радост е прилично да се уселим и любовта ни към всички цовеци, защото възкресението Христово откри небето за всички. Оттук пък естествено идва и плаодът на мира. Като се явил на учениците Си след възкресението, Исус ги поздравил с тоя привик: мир вам.

И тъй, нека с радост в душите, с любов в сърцата и с миролюбиви дела да празнуваме светлите дни на Христовото възкресение.

На всички ръководни лица и богомолци в този храм желая преуспяване във вярата, щастие в живота и успех в добротворните дела.

Набравите радостни чувства още веднъж бляснаха във вълна на сърдечни пришествия ръкоплескание. Християните, водени от духовните си ръководители, ни изпъла арабска църковна песен, а след това „Христос възкресе“ на гръцки език. Тъй запърниха интимен дъх с гържестно на любовта в Христа Исуса между хора с различни езици и народности.

И май, петък. Не се знае, кога времето в Египет е дошло. Не владя дъжд. Свят не пада. Винаги е от толо по-топло. Може би е неприятно, когато духа силен вятър. Давс е топло и спокójно със стремеж да стане горещо. Гъбното небе е ведро. В 8 ч. потегляваме на път за Александрия. Пътува се по двулентен асфалтаран аутобан. Върви по левата на Нил, откъсвана в много напелителни каняли. Това е чудно красива и извънредно богата местност. Животата е в разгара си. Местно се виждат буйни деленкуми градини. На пазара вече има всякакви плодове и зеленчуци — дини, сълвци, заръди, круши, които у нас сега шифт.

По средата на пътя е град Тапта. По стар обичай се спира в странопремешителни моти. Отдължихме и ние, обикнали се с топъл чай и продължихме с надежда все по-скоро да се срещнем с красивията на Средиземно море — Александрия. Към 12 ч. вече бяхме на крайбрежния булевард. Усетя се лъх на морски водорасли и на свеж морски воней. Градът е разположен край морския залив и образува няколко десетки километра дълга. Крайбрежието път зявния надясно поради високата каменна ограда. Това е градната около дворца на бившия цар Фарук. Влязохме вътре. Настаниа бяхме в новопостроен хотел „Палестина“, досам брега на морето.

В 13 ч. посрещнахме Негово Блаженство Патриарх Николай, заедно с група митрополити, епископи и други духовници. Дълга бе да приествува Негово Светейштво Патриарх Максим. От няколко дни сме в дината на светата църква на св. св. митрополити, а за Негово Светейштво. Получаваме се от любозното гостоприемство на Ваше Блаженство, проявявано от усърдите Ви сътрудници. Радвам се, че сега

имам възможност лично да прегряна Ваше Блаженство и да засандеждувам което дълбоко уважение в голяма почит. Дай Бог, предстоят и църковни служби за общине в молитвата, за уселине на братската ни любов, за утвърждаване още по-силно на дружеските връзки между църквите ми, а чрез взаимността поощряване, издаване с Божия помощ и за укрепване на международните отношения, на мира в света, макар и в малка мърка. Желязи на Ваше Блаженство здраве, бодрост и дълголетие. Приятно ми е още да Ви поздравя и лично с благословенията години юбилей от Вашата антонизация.

Много Ви благодарим, отърия Негово Блаженство Патриарх Николай. Моят радост е много голяма. По-специално Ви благодарим, че виея възприхте молебен за здравето ми и за доброто на светата Александрийска църква.

В 18 ч. бе втората среща на Негово Блаженство Патриарх Николай с Негово Светейштво Патриарх Максим. Лично Блаженейшият Патриарх, дълбоколен от митрополити, епископи, свещеници в дяконя, първака своя гост пред вжода на храма „Св. Влгоуешение“. Шом се повия Негово Светейштво Патриарх Максим, извабните тържествено заика омарвателно си мелодия. Всички приествуващи в храма тържесто зачалаха, за да отидат дължания почит на високия гост на тяхната света Църква. В храма бях консултат на Гърция и Кипър, председателите на църковните настоятелства и християни.

На Негово Светейштво Патриарх Максим бе поставена мантия. В ливия заедно с всички духовници той влезе в храма и застана на архiereйският трон. Отслужен бе молебен. Участие в молебна взе и руският свещеник в Александрия прот. Петър Раша. След молебна Негово Блаженство Патриарх Николай произнесе пришествана реч:

Ваше Светейштво, Митрополитите Софийски и Патриарше Български г. Максиме,

Сей ден, етоже сотвори Господ, возрадуемъс и повеселимъс аоми!

Славното Христово възкресение, което по Негова благодат и благоволение видяхме, поклонихме се и преподобно отпразнувахме, ни изпълни с голяма радост. Сега пък чувствувана ние първично личност, когато посрещаме с вас и с нашата честна верарина и изпълнение Ваше Светейштво, Първоерарха на Българската църква и този несветен център, крепост на борбата, на подвига и на доброделата — велика Александрия, която е украсена с историческото величие на аменити богослови и свещеници, учители и катехизатори и патриарси като св. Атанасий и св. Кирил, „Мелетий Птиса, Кирил Лукарски и алаеда други мъже, които научно формулираха християнските истини, утвърдиха чрез задутовото си православните догмати и украсиха безценните съкровища на Православния Завет на честата ни вяра, чиста верни и предани палити сме ние, съвременниците.

Осмайките Ваше зеконълазобно Светейштво, днес си дискутиращи сърца и със свещеници в ръце, с много божие пришествуване. Вашата любов, като Ви поддържавме с радостни привлички поздравя: Христос възкресе!

Да бже благословено в прославено името на възкресавания Христос за този парченей и светий ден, етоже сотвори Господ, за умножаване на общата радост, за утвърждаване на истината, защото ние сме ученици на Христа и имаме любов помежду си. Честното вярване на Ваше почитаме Светейштво е много радостно и уселива нерушимите връзки на християнството единство и любов; направлява могшията сила на християнството в неговата православна извая, анисна от фалитизъм и фалатизъм и така утвърждава могшиството на правяствените шестости и идеалите на духа на църковните истини против подбеснителни сили.

Благодарим Богу, който в таква важна моментна за живота на човешеството, дал в сърцата на православните патриарси Христов дух, дух на изборът и на мир, чрез дейно и свято сътрудничество за изпълнение на високия дъст на свангелското слово и на тяхното свещено и миролюбиво аповостване, за успелта на светите наши православни църкви.

Зетова ние, православните, е едно сърце, в единносте, в любов и вно спомражение, винаги да отърияме поздравя да на душите си към първопрестолната Константинопольска патриархия — първа сред равните, Сидонската кляпаня, светлия дър на Вселената, откъдето изхожда вечната светлина, която пъ на Арабат, в който се спаси християнската вяра и светните на нашата вяра. И новородени и просветени от светлостта и ярката ѝ светлина, да почерпам от нея сили, необходими за общата борба. Да и обидим с любов и обич като обща майка на всички нас, православните църкви, защото само тя може от опита и мъдростта си, събрани през вековете, да ни води към дирената цел на нашите православна църква, както това по-рано извършиха вашите просветители и исповедници св. Кирил и Методий, които празник днес празнува нашата Църква, и които ни преподолеха свещеничата на нашата християнска вяра от Вилантия, за спасение на верните и за слава на Православното, което всички ние, кон-

то му принадлежим без разлика на народност, и тези, трябва да знаем като ангелата на около си, като съвременне свето и свещено.

Нека прославим от сърца Бога и нека Му благодарим за великата и високата милост, която ни даде безсрамната Му милост и благодат, да принадлежим на прочестото и честно място на Православното. Но тази милост ни пада и дава издължения. Преди всичко трябва да осъзнаем в дълбина и ширината нашето Православие. Да го почувствуваме в негови-те истински размери и в богатствата му прасота. Да узнаем неговата дълбока смисъл, истинския му дух и стремежите му, да схванем силата на преданието му и вселенската му съборност, да бъдем истински носители на духа и на смисъла на нашето Православие. И най-важното, да просветим живота си върху основата на православния идеал съгласно с преданията и върата ни.

Защото само име на свето знание, без действено приложение в живот и дела, е подобно и несполучливо с Православие-то. А то се схваща само като право дело. Нека да ни е владе-е по-болше самолюбие. Да бъдем честни и искрени. И днес Православие-то може да покаже кръв и венци на измъчността, гонения и скръб. Редом с това обаче може да се покаже предателство на пренебрежето и потъпчане на преданията.

Днес имаме нужда от чисто православно представителство, от чисто православни борци. Ние, православните отъз-квачи, обединени във вяра, в любов и в единносласие, нека бъдем защитници, които бдят за въртата, будни гавителни на съкровищата, които ни предадоха нашите Отци, за да се борим против всички течения на нашето време, които се старят за изпадане кораба на Православие-то във водите на хаоса и безпорядъка.

С тези чувства на искреност и любов, като привнесем ва-ме още веднъж Ваше почитаемо Светейшество и честната Ва-ша стигния и като благодарим горещо за това Ваше посещение, пожелаваме Бог на любовта и Князът на мира да вложи благи намерения в сърцата на силните на деня и утвърди самолюбието в света, за да се прославят името на нашия велик Бог и Спасител Господ Иисус Христос, та Бог, който е винаги в Своята Църква, да прави богатите Си милости, благодат и благоговение над светата Българска православна църква и да запази Ваше почитаемо Светейшество цял, здрав и дълголетен, да Ви утвърди между паството, ко-ето управлявате.

Отново Ви поздравяваме сърдечно и с много любов Ви привнесуваме: добре дошли във нас, Светейши и желволюбиви брате Максиме, Български Патриарх!

Отговори Негово Светейшество Българският Патриарх Максим:

Ваше Блаженство,

В нашето вече четвъртадено посещение на древния апосто-лски патриаршен престол окаяхме дечи, когато ще се срещнем с Вас за братска прегръдка в този великолепен патриаршен катедрален храм за молитва към Господа Бога, и ето, ние сега имаме радостта да уверим Ваше Блаженство в братските чувства, които изпитваме аз и перархията на Българската православна църква към Вас като мой възлюб-ен брат в Господа и към светата Александрийска патриар-шен, светилин на въртата и страж на истинското апостолско учение. Тези мои уверения са искрени и потвърждават високия авторитет, който Ваше Блаженство имате сред православните люде като Предстоятел на древната апостоленска катедрал и като изтъкнат член на светото Православие.

Получавам се от слушал още няколко блага отговора на Ваше Блаженство за същестното внимание, което оказвате към мен и към светата ни Църква, като изразител на висшестояща делегация при избора и интронизацията ми за Предсто-тел на вселенската ни Българска патриаршен. Благодарая също така за топлия приветствен думи, които от Ваше име бяха отразени като пръв израз на любовта Ви в Христа Иисуса към мен. В онзи изключителен момент и моя живот аз имах нужда и получих молитвената помощ на Ваше Бла-женство в първите стъпки на новото отговорно служение, ко-ето нося с преданост към Бога и към светата Българска православна църква.

Радвам се, като виждам Високореповесените и Пресвеще-ните перарси на светата Ви Църква, издигнати във вяра и знание, в смирение и ревност по Божието дело, যা които Вие сполучно можете да опрете разуме по стъпките път на Ва-шето тежко служение. Благоволител Ви хвър и христоло-гичните люде са още една надеждна опора, за да носите дело Господното бреме, та всички заедно да градите великия стро-еж върху единствената основа, която е Христос Господ. Това означава, че милостта на Небесния Отец не секава над света-та Александрийска патриаршен и че Светият Дух благодат-но вода верните люде по тунелите пасища на духовното благо.

Издавам от Цариград, дето с любов в Господа се срещам с Негово Светейшество, Светейшия Великият Цариградски Патриарх Димитрий, отслужиме обща света служба, приоб-

щаме се със светите тайни и се моляме за цялата света Православна църква, за Ваше Блаженство и за светата Алек-сандрийска патриаршен. На радмила Светейши Димитрий ме заохва и аз пръв британски му можда да Ви поднеса изрече на неговите сърдечни братски поздравя и пожелавания за лично здраве и дълголетие и за успех във Вашето служение на Господния аиноград.

На Ваше Блаженство, общия мой и скъпи събрате г. г. Николае, и аз изпросвам от Господа Бога здраве, дълголетие и успех във Вашето тъй драгоценно за цялата Божия Църква светелско дело.

На Вашите Високореповесенни и Пресвещенни брати и на благочестния Ви хвър поднасям от името на светата Българска православна църква топлия привети с най-сърдеч-ния благопожелания за по-нататъчно полезно служение на Божията вяра.

На многога деля!

Пешвите изрече социалното многолетствие на източно-носе.

В патриаршенския официален салон се състоя прием. Дой-дох ясенки официални люде, за да поздравят Негово Све-тейшество Патриарх Максим. На кипърския консул Негово Светейшество каза: желяз успех на Вашия народ и свидетел-ствувам моята любов към Негово Блаженство Архиепископ Макариос. На гръцкия консул пъ говори за сърдечното посещение на 1971 г. по слушал 150-годишнината от гръцкото въстание. В дмного салон има врата, която додв в па-рижката „Св. Теодор Стратилат и Св. Теодор Тирон“. Покло-нихме се и излязох тропаря им.

Принесер бяхме при храма „Св. Савва“, където е била ста-рата патриаршен. Изграден е върху основите на църковния храм в чест на Амон Ра — бога на слънцето, в 535 г. При възстановителните работи, които се вършат сега, останат оригиналните колони от египетския храм. На това място е била мясна и починала света Екатерина. От Блаженейши Николай узнахм, че всичко това се върши с материална поакрепа на Негово Блаженство Архиепископ Макариос.

Събота, 12 май. Александрия е стара столица на Египет, основан в 331 г. пр. Хр. от Александрий Велики. При Птоло-мее (323-30 г. пр. Хр.) градът е духовен център на гръцкия свят; в римско време (30 г. пр. Хр. — 640 г. сл. Хр.) — светско тържище, а при арабите (641 г.) — в пълен упадък. Преди обаче е определено да се запазили със забележител-ността му. Негово Блаженство Патриарх Николай бе лю-безен лично да ни води и е омота да разгледа за него.

Катакомбите — гръцко-римските гробници, са като мивни галерии, издълбани в скалите. Разкопките в тях си започна-ли в 1892 г. До галериите се достига по стъпки, които се вилят около вертикална цилиндрична шахта, дълбока 26 м. От нея се отделят галерии на три етажа. Долният етаж е навод-нен. Поклонник се спуска по шахтата, а по нея има прозорци, от които бляските му го виждат за последен път. После кончатът върво по канал и се змивка в издълбания в скала-та гроб. Гробниците биват семейни в единични. По тях има изобразения в скулптури. Странно те не са еднакви, защото са правени в различно време. Някои трупове са били муни-фицирани, но след изваждането им се изчупили. Римляните те си мисля да достигнат до съвременното пастество на ките-тавите. Гробница на император Киравал е твърде красива и е памира до гробницата на конете му, които той много обичал. Християнски погребения в тези гробници не е имало.

Помпеевата колона, от времето на император Димоклетиан, е издълбана в негова чест. На нея има благодарствена надпис. Къпелта, висок 27 м, е донесен от Асуан и тежи 246 тона. Двайта свински пил са донесени от Каиро. На това място е имал II владетел, скрития в обща мрежа. Това, което не се вижда обаче, е протрутата александрийска библиотека. Намарала се с под пометива. В много стаи е старейши са били наредени папирусите. Поради опасност от срутване а нея се пущат само научни работници.

Църквата „Успение Богородично“ в Александрия е на арабостилните. Това са около пет хиляди иконовани османски поданци — ливанци, сарийци, явостинци. Прокрасни са двете икони на света Богородича в сребърна обкова. Ико-ностая е изписан; самата църква — чисти и приятелни. Построена била в 1880 г. Построила на Негово Високорепов-свенство митрополит Павел, който е арабин. Негово Бла-женство Патриарх Николай е ръководилва няколко епископи негри в Кения, Танзания и Уганда. Те имат около 300-хи-лядна паство. Мнозина негри желязали да станат християни.

Морският музей е уреден в отбранителната крепост на морския нос. На това място е бил започнат александрийски фар, един от седмте чудеса на древността. От остатъци-те на фара Канд бей, един от мамелюците, в 1479 г. построена крепостта. Белите камъни на егратата оследствено отразя-ват жарките слънчеви лъчи. Може би и това е една от кра-сотите й. Показано е развитието на морското дело, а също

в на флота да излеземте епоха. После разгледаме аквариума, където в закъле се удавява човек на фантастичните багри в причудливия флора на големия и малкия морски обитатели. Нискоя рибка са тъй наклонени, че надмиваат същността на над-кокетните дама.

Наблюдана плаване. Поуморично се. На терасата в Гръцкия морски клуб е същото и припнито. Пред очите се разстила целият град. Прани голям полукръг в дължина до 40 км, а в широк само 3 км.

Към 12.30 ч. бихме при развоките от стара Александрия. Намерена е къща със стенописи от римско време. Очаква се на по-голяма дълбочина да се намери Александрия на Птоломея.

Поклонниците се в църката „Св. Архангели“ с много хубави моратори живописи. Надзирателният баляхен се поддържа от ангели с разперени криле в дърворезба. Църката е по-малка, славя 70-годишна, а стенописите ѝ са от 1948 г. И тук всичко е изрядно красиво, чисто, приветливо. Негово Високопреосвещенство митрополит Панкратий каза: виждаме прекрасни Божии домове, което е най-голямото свидетелство за любовта на Негово Блаженство към Божия дом, а така също за старанието на църковните представители.

За голямо съжаление Негово Светейшество Патриарх Максим поради леко неразположение не можа да разгледа забележителностите на Александрия. Но слава Богу, заварили го укрепил и ободрен.

За вечерната служба в патриаршеската катедрала „Св. Благовещение“ Негово Светейшество Патриарх Максим бе посрещан по традиционния църковен ред. Той представляваше службата, а Негово Блаженство се черкува в светия олтар. Светеишният полк, който оглавяваше малкия хор, бе изкусен майстор на източната музика. Насладихме се на красиво пеене. Той умело даваше тон когато оставаше да държат дясно в края всички заедно сладкогласно да възпяват името Господне.

На края Негово Светейшество Патриарх Максим промолвеше следното слово:

Ваше Блаженство, Ваши Високопреосвещенства и Преосвещенства, драги отци, възлюбени братя и сестри,

Намираме се в дните на следващото тържество. Сърцата ни са огрени от светлото сияние на великото Христово възкресение. Затова позволимте ми, наймилки братя, на Вашата хубава земя и след тази вечерна служба да ви поздравя с аптениски привет — Христос възкресе!

С Божие благословение и с благоволеното на представителите на древните източни патриаршески свети престоли предприехме това поклонничество, за да осъществим личен контакт със светите ни църкви, да се поклоним на забележителните и прославени от векове светини, братски и с любов да прегърнем Светеишните представители и в молитвено ехаристийно общение да въздадем Богу хвала и благодарност да всички Му благодарение и състояние да се молим на Небесия ни Отец за уможаване даровете на вярата, любовта и мира в света.

Братският отек на Негово Блаженство г. г. Николай, Предстоятели на светата Александрийска патриаршия, на нашето желание да го посетим и да вземем в молитвено обещание, ни издигна с благодарност, защото ни се открина възможност за осъществяване тези наши желания. И ето с Божия помощ ние сме вече сред вас. На Бога въздаваме слава и благодарност. Сърдечно Го молим, както Той ни е научил в Своята молитва: Да се свети Неговото име, да доведе Неговото царство, да бъде Неговата воля, както на небето, така и на земята.

Возлюбени,

Ние идваме от Константинопол. Носим ви поздравите и молитвите на Негово Светейшество Патриаршески Високопреосвещенство г. г. Димитрий и на неговите богопризани съботници. Носим ви благословението от съезаните, които посещаваме в Патриаршеската патриаршия.

Братята от светата Патриаршеска Високопреосвещенство патриаршия ни приеха с топлата, Золотодарствена ни искрена обич. Ние сме изрядно доволни, че можахме в молитва пред светия престол заедно да се укрепим в подвига на отговорното ни служение и приемем даровете на Божията милост, тъй много необходими за всеки, да който е поверена светата Му Църква. Всеки съвършен дар идва отгоре, от Бога, слухайки от Отца на светелините. Христовата светлина просвещава и осветява всеки човек, който идва в света, за да върши успешно повереното му служение, вярно да преподава Слово-то на Неговата истина в неотклонно да върши по вята на живота.

Добродохме при вас, възлюбени в Господа братя и сестри, за да ви донесем благословение и от нашите светини и поздравия на нашата света Църква, което вече споделят нека вода благодарстване на двете по светлите друми на вярата и надеждата на Възкресения Живодавец Господ Исусе Христос. От невините недра са възраснали испосници на светостта, чийто светийски подвиги красят родното ни небе и са сияйни

звезди в на всееловското възгледско съзвездие. Приемете прочее това благословение.

Сърдечно ви благодарим за радостното посрещане. Приятно ми е да ви представя и моите съпътници Теодис Високопреосвещенство с. Старозагорски митрополит Панкратий и св. Видински митрополит Филарет, Негово Високопреосвещенство архимандрит Дометий, Главен секретар на Св. Синод, Негово Високоблагословенство прот. Владо Чифлянов, доцент при Духовната на академия „Св. Климент Охридски“, Негово Благовословенство протодякон д-р Васил Веланов, началник кабинета на Български Патриарх, и Славчо Пиперов, преподавател.

По молитвите на Негово Блаженство г. г. Николай, Папа и Патриарх на Александрия на цяла Африка, благословеното Господство и милостта Му да бъдат върху вас сега и всякога и във всички векове. Амин.

Христос възкресе!

На словото отговори Негово Блаженство Патриарх Николай:

Ваше Светейшество, Светеиши Патриарше на България, С открито сърце приемаме благословенията, които ни донесохте от Фелар, този всееловски фар, който правни своите мистични лъчи на целия свят. Със също така открито сърце приемаме благословенията на Българската църква и за невините светини и Вашето благословение идва тук, в пустинята, като роса ермоска, която ще ороси душите ни и ще ги усми, за да изпъним християнски си дълг.

Трябва да знаете, че Александрийската църква, като крепост на добродетелите, е прокута със светостта на нейните отци и до днес остава и държи християнските предания и няма страх да изгасне нейната светлина. Както ние, така и вие работим за справедливост, за мир и за любов в света. И пакто всички народи и държави работят за добри отношения помежду ни, така и нашите църкви, братства на православната вяра, трябва да работят деннонощно и да се молят на Бога, щото чрез Неговото благословение да се възпават в цяла свят мирът, правдата и любовта. Християните трябва да създаваме един по-нов свят, който да се възражда върху онези на любовта, защото Бог е любов.

Благодарим Ви за това посещение, което ни направихте. Молим да предадете на Вашата света ерехархия, както я на благословенията български народ молитвите и благословенията на великата Александрийска църква, като пожелаваме и на Вашата държавя напредък в цялостта. Амин.

Между черкуващите се бе и англоканският светеиши Роберт Брейди, който се представи на Негово Светейшество и изрази почитанията си към него.

13 май, неделя на митрополически, радостен празник, раден в утрото на третия ден от смъртта на Исуса, кога сам Възкресеният ги срещна и ни рече: Радвайте се! И вие добродохме да се възраждаме заедно с братята и с една уста да въздемем Христа Живоудача.

В катедралния патриаршески храм „Св. Благовещение“ бе отслужена съвместна света литургия от Негово Блаженство Николай VI, Папа и Патриарх Александрийски и на цяла Африка, и Негово Светейшество Български Патриарх Максим в съслужение с Високопреосвещенство митрополит Старозагорски Панкратий и Видински Филарет, а от Александрийската патриаршия Високопреосвещените митрополити Варяна, Никодим и Пископ и Преосвещените епископи Тимотея и Иринея, от Високопреосвещените архимандрит Дометий, от прот. Владо Чифлянов и протодякон Васил Веланов, от руския протонерей Петър Раина, от няколко светеишици и вътрешниряни дякоп.

На светата литургия присъствували представители на Констатската църква и други християнски изповядания, консултите на Съветска Русия, Гърция, Кипър и Румъния, представители на Българското посолство и търговско представителство, председателите на църковните общини в Александрия и много християни от православната общност. Всички бяха дошли да изразят почитта си към Негово Светейшество Български Патриарх Максим при това поклонническо шестване.

В името на Христовата любов, както е прието в такива съслужения, двамата Предстоятели възнесоха молитви един за друг и за светите ни Църкви. Редуха се възгласа на гръцки и църково-славянски език като израз на единството в общата молитва. Катедралният хор на стройно и мелодично и с това още повече усилн благогласието на историческата молитвена среща.

На края на светата литургия двамата Предстоятели произнесоха програмни слова. Християните с удоволствие и внимание ги изслушаша. Възвизана прегръдка и полукла в името на братската в Християн общия показ, че Христос е мезодушен и ще бъде с всички ние. След това бе възгласено многогласно за Негово Блаженство Патриарх Николай, Българската църковна делегация изля много много дълга. На многогласното пях за Негово Светейшество Патриарх Максим отпяха катедралният хор с хармонизирано е пола ети.

Негово Светейшество Патриарх Максим раздаде нафора на богомолците и ни преподасе отеско благословение за тих и домовете ни. През това време слудахме да се пее на двора славянското многогласие. Записа го бе някой на магнетфон, харесало му и го повтаряше. Наистина, красива е мелодията му, но и ние — зашепнало се суетата — добре сме го знаели.

Състоя се обичайният прием в тържествената патриаршийска зала, където един друг се поздравиха по случай десетия исторически тържество. После в кабинета на Блаженейшия Патриарх се излязла една официална и приятна за всички ни церемония. Негово Блаженство Патриарх Николай по решение на Св. Синод на Александрийския патриаршииски трон награди Негово Светейшество Българския Патриарх Максим с великия кръст на свети евангелист и апостол Марко, първа степен. Орденът е учреден през 1600 година от бележития Александрийски патриарх Мелетий Птикс.

Благодаря много на Ваше Блаженство, каза Негово Светейшество Патриарх Максим, за проявеното високо внимание, което отнасям пред всичко към Църквата, на които сме Предстоятел. Тая висока награда ще ме насърчава за още по-усърдно служение на светото Проводание, за облекчение на църквите и за делото на мира в света.

После Негово Блаженство Патриарх Николай оповести решението на Св. Синод да бъдат наградени със същия орден втора степен Високорепосещението митрополит Старозагорски Панарийт и Видински Филарет и останалите членове на църковната делегация.

След като всички бяха декорирани в възторжено изразяване от голямото внимание, Негово Светейшество Патриарх Максим прочете следната грамота: В знак на внимание и за църковни заслуги на Негово Блаженство Николай VI, Папа и Патриарх Александрийски и на цяла Африка, се връчва орден на Българската православна църква „Св. Кирил и Методий“, първа степен. Т. Максим, Патриарх Александрийски, Май, 1973 г.

Настана още един възторжен радостен момент в този тържествен празник ден. Негово Блаженство Патриарх Николай благодари за орден и заяви, че ще го пазя като спомени и като благословение на Българската православна църква към него.

Негово Светейшество Патриарх Максим награди Високорепосещението и Просвещението архиепископ на светата Александрийска патриаршия със същия орден, втора степен, а след това награди мажор подарих за спомени.

Музейт и библиотеката на Александрийската патриаршия са много добре изоредени. Изложките които от I век и наистина са изложбата на византийското изкуство. Делото на стария библиотекар г. Теодор Москоян е водещо от неговия син. Показани ни бяха стари книги като Евангелие на гръцки и български, слово на св. Иоанн Златоуст, препис от 968 г., Библия от 4 век на скандинавски език. Негово Светейшество Патриарх Максим награди бащата Т. Москоян с орден „Св. Кирил и Методий“, в неговият син — с медал „Св. Кирил и Методий“. И двамата се стараяха да ни покажат повече интересни неща от тяхното полезно дело.

В 14 ч. в гръцкия морски клуб бе сложена официална обяд. Поканени бяха консулите на православни страни, председателите на църковни общини, изтънчани лица от гръцкото общество. Обядът премина при задължена обстановка и сърдечно настроение.

Негово Блаженство Патриарх Николай пронасяше следния тост:

Светейшият Митрополит на София и Патриарше на България г. Максиме, възлюбени и възлюбени на Църква брате,

Току-що изживяваме духовно удовлетворение, когато застанаме пред жертвеника на Господа, заедно с Вашите честни съпътници. Бог на любовта ни даде небесна трапеза и тайна вечеря, отдавайки Себе Си като нежизданаеа храна и питее на верните, и всичко това, като утвърждаване на таинството на Църквата, че сме „тяло Христово, а по отделно членове“ (I Кор. 12:27) и свидетелство на истината, „който даде Моята плът и мие Моята кръв, пребъдва в Мене, и аз в него“ (Иоан. 6:56). Едносте с Господа нашето и славие между братята. И сега, „защото да бъдем страннолюбиви“ (Рим. 12:13), като доброделете на налита вяра, постъпваме трапеза за Вас и за ония, които почетоха Вашето издване. Може би от гледна точка на истия трапезата да не е богата. Тя обаче е препълнена с братски чувства и разположение.

Ваше Светейшество, възлюбени в Господа брате Максиме, почитаеме съвременници, Денният Апостолски като говорят за живота на първите Християни, обхващават: „А множеството помирата имаше едно сърце и една душа и никой нищо от живота си не наричаше свое, но всичко им беше общо“ (Деян. 4:32). И ние имаме обща вяра, общо свидетелство и изповядване; молим се да имаме и общо възмозване на богатата и с едно сърце в една душа да изражаваме

чуждствата си, и ниевите ни да бъдат един и същи, за да не се спутат „едни да оставя гладни, а друг да се отива“ (I Кор. 11:21). Истиня е, че не само е хубо живее човек, а е всичко слово, което излиза от Божия уста“ (Мат. 4:4) и още „първо търсете царството на Бога и Църковната правда, и всичко това ще ви се придаде“ (Мат. 6:33). Следователно, двойно е задължението и дългът на нас, християните, когато молитвено простурваме ръце към Бога, за да дойде царството и правдата Му, но и за справедливо разпределение на богатствата и на земните блага. Ние сме чедра на един и същ небесен Отец. Който кара да изгрява същият Му и да вали дъжд над добри и зли. Който така мисли и така се моли, както и ние, които живееме в Бога, и по-конкретно ние, които приносе изкушването, преа Исуса Христа и станаме синоне, земята ще се изпълни не само със славата на Бога, но и с Неговото благословение, защото Той е. Който дава всяко благо.

Благодаря Вам, Ваше Светейшество и любезни брате, както и на Вашите честни съпътници, че доидохте, за да изразите почит и любов и да се поклоните на священите места на общото ни изповядване. Както видяхте, малко е настигнато, което ни обгражда, но голяма е жетвата по целия африкански континент за Православното. Поздравяте добре историата, славата и величието на престола на славния апостол и евангелист Марко. Историата върва по път, който бе предаван Бог чрез Своия неизменна мисъл. Славя на всеобщия Бог за всички. И ние приим приносите и закривата, както и с моралната поддръжка и с пълната свобода, които имаме в тази наша страна от нашето правителство и от Негово Превъзходителство Президента на Република Египет г. Анвар Ел Садат. Чувствуваме особена нужда в това официален момент да изразим нашите и на настоято на благодарности към Негово Превъзходителство Президента на Египетската Република и към Правителството, за подкрепата и закривата в нашето священо дело, за съжителството в любов, мир и правда с нашите братя юзославяни. Сладбите на народите са общи. Вървим към към напредък, мир и справедливост, както е Блажитя вода, към към катастрофа и гибел, ако се поддалем на изкушението на древната змия.

И Вам благодарим от сърце, свети братко и съслужителю, възлюбени в Христа, защото, найвирява се от няколко дни в нашата страна, отдадохте дан на почит на ония, които водеха тази страна към свобода и напредък.

Още Ва благодарим, че по случай годишнината от избора ми — по воля Божиа — на този славен и свет апостолски и патриаршииски престол, лично плъхносте към Господа благодарствен възобел за моя мисловност, моя несещност и благодарност и патриаршииски храм „Св. Кирил и Методий“. Не благодарям само, а и похвалвам, защото по благо съгласиение и по Божия промисъл, в този ден Вие, Вашата честна иерархия, благославяват клир и богомолнически народ на Българската църква, отпразнувахте 20-годишнината от историческия й ход — с Божие благословение — от възстановяване патриаршииското й достойнство, дадено й по древен обичай и в съгласие с каноните на Църквата, от великата Христова Църква — Вселенската патриаршия.

Радаме се и срадаваме, като прибяваме нашата радост към Вашето ликуване, защото в двоица на нашия апостолски и патриаршииски престол Вие празнувахте и ние празнуваме радостно не случаи, а празник от голямо значение. За тази радост вдигаме чаща и похваляваме Христовата славна и прославяна вярата. В нашата Църква и Бог да внуши блага намерения в сърцата на управниците на Вашата страна за народа и Църквата му.

Възстановяването на патриаршииското достойнство на Българската църква е събитие от исторически значение и по-нататъния й ход. Признателност към Бога и славословие и хвала към Него, Който славя Църквата и почита светиите Си на земята. Дълг и признателност към вселенския трон, коронен и съблато на делото, което насади десетцилата на Вещиците. Чрез този трон многого православни ставаме едно, като израз на православно изповядване, свидетелство и живот в молитва „за мира на целия свят и за благосъстоянието на светите Божия църкви“.

Ваше Светейшество, възлюбени брате, заедно с честните Ви съпътници, като си тръгвате за Вашата страна, предайте благословението на славния апостол и евангелист Марко, който преподася Евангелието и умря мъченически тук; благословявайте на апостолския, светият и патриаршииски негов престол на Александрийската църква, на честната иерархия, на благосъстояния клир и на зрелостнолюбивия народ на Вашата Църква, а така също и на управниците на Вашата страна.

Успрете всички, че и тук, в благословената страна на Нил, има хора, които се борят за мир, правда и любовта, за тези дарове на Духа и се грижат за напредъка и за сполучливостта на народите. „Бог на мира да бъде с Вас“ (Филип. 4:9).

Отговори Негово Светейшество Патриарх Максим:

Ваше Блаженство,
Блаженейшия и обичия в Господа събрате,
Ваша Високоросенствена и Пресосенствена,
Уважаема госпожо,

Поздравите ви, от свое име и от името на моите Високоросенствени събрати в сръпските да благодаря за туй любезните думи, с които ни приветствахте, като представител на сестринската света Българска православна църква и на българския народ, който върви с бодри крачки към строителен възход и обила добродетелна, с лория към правда и мир.

Великят апостол на евангелиите, свети Павел, съветва коринтяните да благодарят на Бога, Който всекога ни дава да тържествуваме в Христа (2 Кор. 2:14). И наистина, правиме за нас е денят, в който сме се събрали около тази богата трапеза, устроена в ваша чест. Затуй пред околото душата ни величие Господа, излето ни спори милост да доведем във Вашата хубава страна, и всички да ядем една и съща духовна храна, в веселка да пием едно и също духовно питие от духовния кадил, Който е Христос (1 Кор. 10:3-4).

След избора ни за Представител на светата ни Църква и интернационална на преславния Български патриархически престол, смеох за свой приятен дълг да се срещна с братята, та заедно в молитва да изловяваме единството си в Христа Исуса и да засвидетелствуваме взаимната си любов, защото само по това ще познаят всички, че сме Христови ученици, ако любов имаме възлюбил си.

Заедно с моите Високоросенствени събрати предприехме това покаяническо пътуване по древните патриархически престолни, за да можем братски да прегърнем техните високоросенствени Представители и да ги уверим в нашата искреност и чиста обич в Христа и лично към тях и към болюхриятата ни света Църква. С вяление и духовна радост приемаме добрите чувства на внимане, които ни бяха оказани от страна на Ваше любимо и възлюбено Блаженство, да Вашите предрати в Господа Високоросенствени и Пресосенствени братя, да богочестиви Ви клир и на христоблюбителни христиани. На тези чувствий ние отгряваме със същата любов и искрена преданост, като горещо молим Господаря на всички блага да благослови усърдието на строителите на Божие дело на земята, да ни даде години здравия, дълготраен и плодотворен, та да се радват на стабилни плодове на своите усърдия и никоя несекащи трудове да духовното благо на своите народи.

При нашето пътуване във Вашата хубава страна се повдигнах не само много свети места, където се стремят христоблюбителните сърца, както кошта ядува за водни потоци (Мк. 4:11). Помислях се в древния манастир „Св. Георги“, видяха Българокростни „свети църкви, които сами говорят за големата ревност по Божието дело на служителите и на вярващите на светата Ви Църква. Това извънредно радва отеческото ни сърце и ни укрепва в нашите старания да хваляем нещото Господне и да възпяваме Бога с радостен глас.

Видяхме една страна със славна държавна култура, в която днес се раждат и растат нови, забележителни по размери, строителни дела, които са основа за по-нататъшния разцвет и напредък на икономното и културно поле на един добър народ. Но за да може още повече да се строи в благопрославя, са необходими условия на мир, както във Вашата страна, тъй и в целия свят. Затуй ние, като следовници на Княжа на мира (Ис. 9:6), искрено се молим и даваме словно принос и допринос на мира като най-важна предпоставка за творческа труд и за чистенно усърдие на човешките сили. Толкова повече служители на Божествения Миротворец сме длъжни да вършим богоугодни дела, като подпомагаме гражданствените условия на народите за справедливо и мирно разрешаване на международните проблеми.

На Ваше Блаженство, ние обичаме събрати в Господа, благодарно благодаря за всичко, което сторите за нас в Братската столица, за съдействието посрещане, за оказаното внимание, за изказаните добри чувства. Вашето състояние ние си изестовно Първоначално на светата Александрийска катедрa и мислър замятучи на светото Православие особено невя и всекога спомням в весошките си молитви. От сърце Ви благочестиво желая здраве, дълготраен и успех по изгорения път на тежкото и отговорно църковно служение за възхода на светата Александрийска патриархия и за слава на излето свето Православие.

На Вашите високоуважаеми Високоросенствени и Пресосенствени изхари, поумори споспешници във Вашето възвишено и богочестно дело, молитвенно несекащите богати

милости на Всеблагия Небесен Отец за все по-богочестивия дела, за прославя на Божие име и за духовното издигане на повереното ни паство.

На Вашия богочестив клир и благочестиво паство изпросвам Божието благословение да лично щастие и за всяко добро.

На гражданските лица на Арабска Република Египет, благодарно за оказаното ни внимание при нашето пребиваване в тази дата страна.

За здравето и милостивостното на Ваше Блаженство и на всички сътрудници!

14 май, последици. Поехме обратно път за Кайро. Придружават ни Негово Блаженство Патриарх Николай и Негово Пресосенствено Елевасинският епископ Тимотеи. Изпълнихме обичая: свирахме в Танта за кръгта почиване. Този път обаче имаме поощряния. Децата от излетното гръшко ученичество с учителките на очаквания, представиха се на Негово Светейшество, целуваха ръка за благословение, а той им подари кръжчета. Детските очички жиниха, побрзаха да си ги очакат, свиха. От букетите ни глъхне чистота и искрена сърдечност, беше-много мило. Сладки денци.

В Александрия беше приятно топло. Когакто наблужавахме Кайро обаче, като че ли навлизаме в остана лени. А освен това Кайро беше забудел от никаква мъгла. Витърът Хансун идната лежи праволики от дустания писък и ги отгасял над града. Не беше силен. Имаше бодра страшно, Прозорлив и врати се запущаваں доде, за да не прощаме по стате. Дипането било тожко.

Вечерта в Българското посолство бе даден коктейл в чест на Българския Патриарх. Присъствуваха Негово Блаженство Патриарх Николай, дипломати, представители на други църкви, председатели на гръските църковни общини, журналисти и други. Прибавя премина в дружеска и сърдечна атмосфера.

Във вторник, на 15 май сутринта в 7 ч., Негово Светейшество Патриарх Максим и Високоросенственият митрополит Староаггорски Паискиратий и Видински Филарет направиха протокола визита на Негово Светейшество Коптския Патриарх Шоуду III. Приети са били с голямо внимание.

Последен ден в Кайро. Приготвими сме се за път. В 17 ч. след обяд отлетяхме за Москва. На летнището бяхме изпратени от Негово Блаженство Патриарх Николай VI, от Високоросенственият митрополит Варлаама, Никодим и Павел, от Пресосенственият епископ Тимотеи, Димитрий и Петър, от изпълняващия длъжността при Българското посолство Стоян Димитров и от съветника К. Цонев и други служители, от в. Пинер Дюбре от Ватикана, който като не можа да посетя Негово Светейшество в хотела, намери време за ми поднесе поздравителна си на летнището и да го изпрати, от семейство банда и син Сардинио и други.

Спе съветския самолет „ИЛ-62“ за 4:30 ч. прелетяхме разлетнището Кайро — Москва. На Шереметевското летнище бяхме посрещани от Негово Светейшество Московския и на шва Русия Патриарх Пимен, от Високоросенственият митрополит Серафим и Овсеналий, от П. В. Мазарцев от Съвета по църковните въпроси, от Стоян Радованов, първи съветник при Българското посолство, от Представителя на Българското църковно подворие в Москва архимандрит Нестор, от архимандрит Макарий Тавр, Предателя на Автономното църковно и други представители на Московската патриархия.

Вечеряхме в Московската патриархия. На следния ден, 16 май, отлетяхме за Родната, сърдечно изпратени от Негово Светейшество Патриарх Пимен и останалите негови придружители, които ни посрещаха при пристигането.

В 13:20 ч. се приемихме на Софийското летнище. Посрещане ни Високоросенственият митрополит Доростолския и Чернепски Софроний и Пловдивски Варлаам, Пресосенственият епископ Партений, Николай и Иоан, др. М. Кочуков и Д. Тодоров от Кюмюрта по църковните въпроси, от шугена на Рилския манастир архимандрит Методи, професори от Духовната академия и други.

Прилязих първата част от покаяническото пътешествие на Негово Светейшество Патриарх Максим. С Божие благословение протече в братска атмосфера и при взаимна сърдечност. Слава на Бога!

Продължам д-р Васил ВЕЛЯНОВ

Цена 5 стотинки — годишен абонамент 2,50 лв.;

сметка 11101 БНБ — Софийски гръски клон

Синодално издателство — ул. „Св. София“ № 2 — София

Редактор доц. Георги П. Царев

Печатница „9-ти септември“ — София